

УДК [159.942.5:159.925]-043.83:005.932-051:159.98](045)

DOI: 10.31499/2617-2100.17.2026.362091

Владислав Могілястий,
здобувач PhD,
провідний логіст компанії «Ковальська»,
Уманський національний університет,
м. Умань, Україна
ORCID: 0009-0006-9292-579X
mogvlad672@gmail.com

ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МЕНЕДЖЕРІВ З ЛОГІСТИКИ: ПСИХОДІАГНОСТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ

Для менеджерів з логістики розвиток емоційного інтелекту є важливим чинником ефективної взаємодії, емоційної регуляції та прийняття управлінських рішень у складних умовах. Актуальною є проблема валідного психодіагностичного інструментарію. Метою статті є аналіз підходів і методик оцінювання емоційного інтелекту та їх психометричних характеристик у логістичному менеджменті як основи моделювання. Встановлено, що здібнісні та змішані моделі відрізняються за психометричною точністю, що зумовило розробку узагальненої моделі емоційного інтелекту менеджерів-логістів.

Ключові слова: емоційний інтелект (EQ), психометрична точність, ефективність управління, логістика.

Vladislav Mohyliasti,
PhD candidate in Psychology
Uman National University
Leading Logistics Specialist
at «Kovalska» Company,
Uman, Ukraine
ORCID: 0009-0006-9292-579X
mogvlad672@gmail.com

THE FORMATION OF LOGISTICS MANAGERS' EMOTIONAL INTELLIGENCE: PSYCHODIAGNOSTIC TOOLS

For logistics managers, the development of emotional intelligence is an important factor in effective interpersonal interaction, emotional regulation, and managerial decision-making in complex and dynamic professional environments. A key issue in this context is the availability of valid and reliable psychodiagnostic instruments for assessing emotional intelligence. The purpose of this article is to analyze theoretical approaches and psychodiagnostic methods for assessing emotional intelligence, including ability-based (MSCEIT), mixed (EQ-i), and trait-based (TEIQue) models, and to examine their psychometric characteristics, validity, and practical applicability in logistics management as a basis for modeling emotional intelligence of managers. The study focuses on a comparative analysis of these models and on the methodological features of their assessment tools. The results indicate that ability-based and mixed models differ in terms of psychometric accuracy and sensitivity to the professional context of managerial activity. Ability-based models (MSCEIT) demonstrate higher objectivity in measuring emotional abilities, whereas mixed (EQ-i) and trait-based (TEIQue) models provide a broader assessment of emotional and social competencies relevant to communication, adaptation, and decision-making processes. It has been established that these distinctions necessitate a tailored approach to the selection and application of psychodiagnostic instruments, depending on research objectives and the specific features of logistics management. The integration of diverse diagnostic approaches has been justified as a methodological basis for developing a generalized model of emotional intelligence for logistics managers, which enables a more systematic comprehension of its structure and determinants in professional activity.

Keywords: emotional intelligence (EQ), psychometric precision, management efficiency, logistics.

Сучасні логістичні системи функціонують в умовах високої невизначеності, динамічності та зростаючих вимог до ефективності управлінських рішень, що актуалізує

дослідження емоційного інтелекту менеджерів як ключового соціально-психологічного чинника професійної ефективності. У цьому контексті особливої значущості набуває питання валідного та надійного психодіагностичного інструментарію, який дозволяє здійснювати комплексну оцінку емоційного інтелекту та його структурних компонентів. Попри наявність різних теоретичних підходів і діагностичних методик, існуючі інструменти оцінювання емоційного інтелекту відрізняються за рівнем психометричної валідності, надійності й практичної придатності, що ускладнює їх інтеграцію в єдину систему аналізу. Це зумовлює необхідність систематизації психодіагностичних підходів та розробки узагальненої моделі емоційного інтелекту менеджерів з логістики, яка б враховувала специфіку професійної діяльності.

Сучасні дослідження емоційного інтелекту зосереджуються на аналізі підходів до його вимірювання та визначенні ефективності психодіагностичних інструментів у різних сферах професійної діяльності, зокрема в управлінському контексті. Дослідження засвідчує, що сучасні моделі вимірювання емоційного інтелекту (EQ), а саме модель здібностей, змішана та особистісна моделі, відрізняються за своїми теоретико-методологічними як засадами так і підходами до операціоналізації конструкта. Зокрема, модель емоційного інтелекту як здібності (ability model) ґрунтується на когнітивно-інформаційній парадигмі та розглядає емоційний інтелект як систему взаємопов'язаних ментальних здібностей, пов'язаних із сприйняттям, розумінням, використанням та регуляцією емоцій. Натомість особистісна модель емоційного інтелекту (trait model) інтерпретує емоційний інтелект як сукупність стабільних особистісних характеристик і диспозицій, що інтегруються в цілісну структуру особистості та виявляються у її поведінкових проявах. Змішана модель поєднує елементи обох підходів, включаючи як когнітивні здатності, так і особистісні та соціально-поведінкові компетентності, що розширює її прикладне застосування, але водночас знижує конструктну специфічність. Найбільш репрезентативними в межах цих моделей є MSCEIT, EQ-i та TEIQue тести. Вони демонструють різний рівень валідності, а також, ймовірно, різну чутливість до специфіки професійного контексту управлінської діяльності в логістиці. Зокрема, встановлено, що здібнісні методики забезпечують більш об'єктивну оцінку емоційних навичок, тоді як інструменти особистісної моделі та змішаного типу є більш практично орієнтованими, однак значною мірою залежать від суб'єктивної самооцінки респондентів. Це, у свою чергу, обґрунтовує доцільність комбінованого використання різних діагностичних підходів з метою підвищення точності оцінювання EQ. Отримані результати підкреслюють важливість інтеграції науково обґрунтованого психодіагностичного інструментарію в систему управління персоналом логістичних організацій як умови підвищення ефективності професійної діяльності та створюють можливість створити власну модель емоційного інтелекту менеджерів логістики.

Метою дослідження є здійснення аналізу основних психодіагностичних інструментів оцінювання емоційного інтелекту менеджерів з логістики, визначення їх наукової обґрунтованості, валідності й практичної ефективності у контексті соціально-психологічних чинників його формування; створення моделі емоційного інтелекту менеджерів-логістів.

Функціонування сучасних логістичних систем характеризується підвищеною складністю управлінських процесів, динамічністю зовнішнього середовища та необхідністю оперативного прийняття обґрунтованих рішень, внаслідок чого емоційний інтелект менеджерів постає важливим чинником забезпечення професійної результативності та ефективної управлінської взаємодії. Попри значну кількість досліджень в загальному, недостатньо розробленими залишаються питання діагностики емоційного інтелекту саме у професійному середовищі менеджменту логістики, де емоційні та когнітивні навантаження характеризуються особливою інтенсивністю. А формування емоційного інтелекту важливо

розглядати як багаторівневу психологічну систему, що визначає ефективність професійної взаємодії, прийняття управлінських рішень і саморегуляції в умовах підвищеного стресу, зокрема в ситуаціях воєнного стану в Україні, а відповідно суттєво посилює вимоги до адаптивності та емоційної стійкості менеджерів-логістів.

У сучасній психологічній науці сформовано низку теоретичних моделей та методологічних підходів до діагностики емоційного інтелекту, серед яких виокремлюють модель здібностей (ability model), змішані моделі (mixed models) та особистісну модель (trait model). Вони визначають різні концептуальні засади вимірювання цього феномену та зумовлюють варіативність діагностичного інструментарію, що використовується в емпіричних дослідженнях. У межах зазначених підходів особливе місце посідає модель емоційного інтелекту як окремого класу mental abilities, запропонована Дж. Майером, П. Саловой та Д. Карузо, яка становить теоретичне підґрунтя подальшого аналізу. Відповідно до їхньої моделі, емоції трактуються як важливе джерело інформації про характер взаємозв'язків індивіда з іншими людьми та об'єктами професійного й соціального середовища, а зміни в системі цих взаємозв'язків зумовлюють трансформацію емоційних реакцій та переживань, що має безпосереднє значення для адаптаційних можливостей особистості [5, с. 2-3]. Запропонована науковцями чотирикомпонентна модель емоційного інтелекту (four-branch ability model) має базовим рівнем здатність до сприйняття та вираження емоцій, а найвищим – свідому регуляцію емоційних станів з метою особистісного розвитку та ефективної поведінки [5, с. 4]. У своїх дослідженнях Дж. Майер, П. Саловой та Д. Карузо наголошують, що емоційний інтелект має ієрархічну багаторівневу структуру, у межах якої послідовно розвиваються здатності до сприйняття емоцій, використання емоцій для підтримки мислення, розуміння емоційних процесів та свідомого управління емоційними станами. Автори підкреслюють, що емоції виконують не лише регулятивну, а й когнітивно-фасилітативну функції, оскільки сприяють обробці інформації, прийняттю рішень і побудові міжособистісної взаємодії. Водночас емоції розглядаються як складні динамічні процеси, які відображають зміст внутрішньоособистісних і соціальних взаємозв'язків. Такий підхід дозволяє трактувати емоційний інтелект як інтегративну систему, у якій емоційні та когнітивні компоненти функціонують у тісному взаємозв'язку, забезпечуючи перехід від базового емоційного сприйняття до усвідомленої регуляції поведінки у професійній та соціальній діяльності [6, с. 509]. У зв'язку з цим автори акцентують увагу на необхідності використання валідних психодіагностичних методик, здатних забезпечити емпіричне вимірювання окремих компонентів емоційного інтелекту та їх взаємодії [5, с. 5].

У контексті чотирикомпонентної ієрархічної моделі емоційного інтелекту Дж. Майера, П. Саловой та Д. Карузо особливого значення набуває використання стандартизованих психометричних методик, які забезпечують надійність, валідність і порівнюваність результатів у різних вибірках та культурних середовищах. Сучасна психометрія акцентує на необхідності операціоналізації емоційних здібностей через виконання завдань, що охоплюють усі рівні зазначеної моделі – від базового розпізнавання та вираження емоцій до складніших процесів їхнього розуміння, використання для фасилітації мислення та свідомої регуляції емоційних станів. Така структура дозволяє емпірично фіксувати багаторівневий характер емоційного інтелекту як інтегративної системи, у якій взаємодіють емоційні та когнітивні процеси, забезпечуючи поступовий перехід від первинного емоційного сприйняття до вищих форм саморегуляції та адаптивної поведінки [6, с. 507].

У межах реалізації цього підходу однією з найбільш репрезентативних методик виступає тест MSCEIT, який безпосередньо ґрунтується на зазначеній моделі та спрямований на об'єктивне вимірювання емоційних здібностей через виконання стандартизованих завдань [10, с. 257]. Це одним із найбільш науково обґрунтованих інструментів діагностики

емоційного інтелекту та базується на здібнісному підході, відповідно до якого емоційний інтелект (EQ) розглядається як сукупність когнітивних здатностей, пов'язаних зі сприйняттям, розумінням та регуляцією емоцій. Концептуально методика спирається на чотирикомпонентну ієрархічну модель емоційного інтелекту, згідно з якою кожен наступний рівень передбачає ускладнення когнітивної обробки емоційної інформації та перехід до більш високих форм її усвідомлення, інтерпретації й регуляції [4, с. 3]. Структурно MSCEIT є тестом виконання завдань (performance-based test), а не опитувальником самооцінки. Респондентам пропонуються завдання, що передбачають аналіз емоцій у візуальних стимул-матеріалах, оцінку ефективності емоцій у когнітивній діяльності, інтерпретацію емоційних змін у часі та вибір оптимальних стратегій емоційної регуляції в соціальних ситуаціях. Таким чином, оцінювання здійснюється через реальне розв'язання емоційно насичених задач, а не через суб'єктивне самосприйняття [10, 4].

Особливістю тесту є використання консенсусного та експертного методів оцінювання відповідей, коли правильність визначається або відповідністю думці фахівців у сфері емоційної психології, або узгодженістю з відповідями більшості стандартизованої вибірки. Такий підхід дозволяє мінімізувати вплив суб'єктивної самооцінки та підвищити об'єктивність вимірювання. Серед обмежень виділяють складність інтерпретації результатів, потенційну культурну варіативність емоційних норм та обмежену чутливість до особистісних і мотиваційних факторів. Отже, MSCEIT є провідним інструментом у межах здібнісної моделі емоційного інтелекту та широко використовується у наукових дослідженнях і прикладній психології, зокрема в контексті оцінювання соціально-психологічних і управлінських компетентностей [6, 10]. Інший науковий підхід представлений К. Петридесом та Е. Фернхемом, які пропонують трактувати емоційний інтелект крізь призму стабільних поведінкових характеристик особистості в різних життєвих ситуаціях. В основі концепції емоційний інтелект розглядається як сукупність емоційних здатностей, інтегрованих у глибинні рівні особистісної організації, тобто як формулюють науковці стабільні диспозиційні характеристики особистості. Дослідники виділяють два основні напрями: перший стосується власних емоцій (вербальна та невербальна ідентифікація і вираження), другий – емоцій інших людей (емпатія та невербальне сприйняття). Окремо підкреслюється роль когнітивно-емоційних процесів, таких як гнучке планування, творче мислення, перенаправлення уваги та мотиваційна саморегуляція [8, с. 429–437].

Поряд із особистісним підходом, представленим науковою концепцією К. Петридеса та Е. Фернхема, значного поширення набув змішаний адаптаційний підхід, репрезентований моделлю Р. Бар-Она, який трактує емоційний інтелект як сукупність емоційно-соціальних компетентностей, що забезпечують загальну психологічну адаптацію особистості. Опитувальник EQ-i (Emotional Quotient Inventory) вимірює емоційний інтелект через п'ять основних сфер: внутрішньоособистісні навички, міжособистісні компетентності, адаптивність, управління стресом та загальний настрій [3, с. 3–4]. На відміну від здібнісної моделі, EQ-i інтегрує емоційні здібності, особистісні риси та поведінкові стратегії, що дозволяє оцінити не лише потенціал, а й реальні адаптаційні можливості індивіда в соціальному середовищі. Пропонується система оцінювання емоційного інтелекту на основі визначення рівня розвитку емоційно-соціальних компетентностей особистості. Методика EQ-i передбачає самооцінювання респондентом низки поведінкових, емоційних і адаптаційних характеристик, за результатами чого обчислюються інтегральний показник емоційного інтелекту та профілі окремих його компонентів. [3, с. 7–10]. У вітчизняних психологічних дослідженнях модель Р. Бар-Она розглядається через психодіагностичний інструмент EQ-i, який є стандартизованим самооцінювальним опитувальником, що дозволяє визначати рівень емоційного інтелекту за п'яти основними компонентами та

формувані інтегральний показник емоційно-соціальної компетентності особистості [1, с. 107–110, 2].

Отже, MSCEIT, EQ-i та TEIQue є найбільш репрезентативними психодіагностичними інструментами, що відображають три провідні підходи до дослідження емоційного інтелекту – здібністий, змішаний та рисовий відповідно: MSCEIT, побудований у межах моделі емоційних здібностей, оцінює реальні когнітивно-емоційні процеси через виконання стандартизованих завдань. EQ-i, за авторства Бар-Она, вимірює емоційно-соціальні компетентності особистості як інтегральний показник її адаптаційного потенціалу; TEIQue, створений у межах рисової моделі емоційного інтелекту К. Петридеса та А. Фернхема, розглядає емоційний інтелект як сукупність стабільних особистісних характеристик, що визначають типові емоційні реакції та поведінкові стратегії індивіда. А в сукупності ці інструменти забезпечують багатовимірне вимірювання емоційного інтелекту, охоплюючи когнітивні, особистісні та соціально-адаптаційні аспекти як наведено в таблиці (див. табл. 1).

Таблиця 1.

Порівняльна таблиця психодіагностичних методик емоційного інтелекту

Методика Автори	Теоретична модель	Тип оцінювання\Основні компоненти
MSCEIT John D. Mayer, Peter Salovey, David R. Caruso	Здібнісна модель емоційного інтелекту	Тест здібностей Сприймання емоцій, використання емоцій у мисленні, розуміння емоцій, управління емоціями
EQ-i (Emotional Quotient Inventory) Reuven Bar-On	Змішана модель	Самозвіт Внутрішньоособистісні навички, міжособистісна взаємодія, адаптивність, стресостійкість, загальний настрій
TEIQue (Trait Emotional Intelligence Questionnaire) Konstantinos V. Petrides Adrian Furnham	Особистісна модель	Самозвіт Емоційність, самоконтроль, соціальність, благополуччя

Отже, здійснений теоретичний аналіз основних наукових моделей емоційного інтелекту дозволяє констатувати наявність трьох концептуально відмінних, але взаємодоповнювальних підходів до його наукової інтерпретації, а саме: як когнітивної здатності, що реалізується в межах здібнісної моделі (MSCEIT); як інтегрованої системи емоційно-соціальних компетентностей у межах змішаного підходу Рувена Бар-Она; як відносно стабільної диспозиційної характеристики особистості в межах моделі Константіноса В. Петридеса та Едріана Фернхема, що відображає індивідуальні схильності до усвідомлення, розуміння, регуляції емоційної сфери. Встановлено, що зазначені підходи відображають різні рівні функціонування емоційного інтелекту – когнітивний, особистісний та соціально-адаптаційний, що забезпечує його багатовимірну концептуалізацію в сучасній психологічній науці. Інтеграція розглянутих теоретичних положень формує необхідне теоретико-методологічне підґрунтя для застосування комплексного психодіагностичного інструментарію в емпіричних дослідженнях, а також для подальшого аналізу емоційного інтелекту в контексті оцінювання професійної ефективності менеджерів-логістів. Нами вважається доцільним врахувати при проведенні

діагностики рівня розвитку емоційного інтелекту менеджерів логістики змішану модель EI та поєднати різні методики тестування.

Деякі науковці розглядають модель Д. Гоулмана як компетентнісно-орієнтований підхід, що інтегрує соціально-поведінкові та управлінські характеристики, зокрема самосвідомість, саморегуляцію, емпатію та соціальні навички, водночас підкреслюючи її позапсихометричний характер у зв'язку з відсутністю стандартизованого вимірювання емоційних здібностей як когнітивного конструкта. З огляду на це зазначена модель не була включена до порівняльного аналізу, оскільки її прикладна спрямованість орієнтована на оцінювання лідерських та організаційних компетентностей, а не емоційного інтелекту у вузькому психометричному розумінні. У сучасній літературі встановлено, що змішані моделі емоційного інтелекту частково перетинаються з рисами особистості та соціально-психологічними компетентностями, що знижує їхню конструктну валідність і ускладнює диференціацію з суміжними психологічними змінними [7]. Натомість сучасні дослідження демонструють перевагу здібнісної та рисової парадигм, які характеризуються більш чіткою операціоналізацією та стабільними психометричними показниками [9]. Відповідно, у дослідженні пріоритет надано валідизованим психодіагностичним інструментам із чіткою теоретико-методологічною структурою та підтвердженою емпіричною надійністю.

Попри наукову обґрунтованість і практичну цінність розглянутих методів оцінювання емоційного інтелекту, їх застосування у сфері логістичного менеджменту не дозволяє повною мірою врахувати специфіку професійних завдань, пов'язаних із багатоканальною комунікацією, дедлайнами та кризовими ситуаціями. У зв'язку з цим постає необхідність у створенні моделі емоційного інтелекту, релевантної професійному профілю менеджера-логіста. Відповідно нами була створена модель EI менеджерів логістики (див. рис.1).

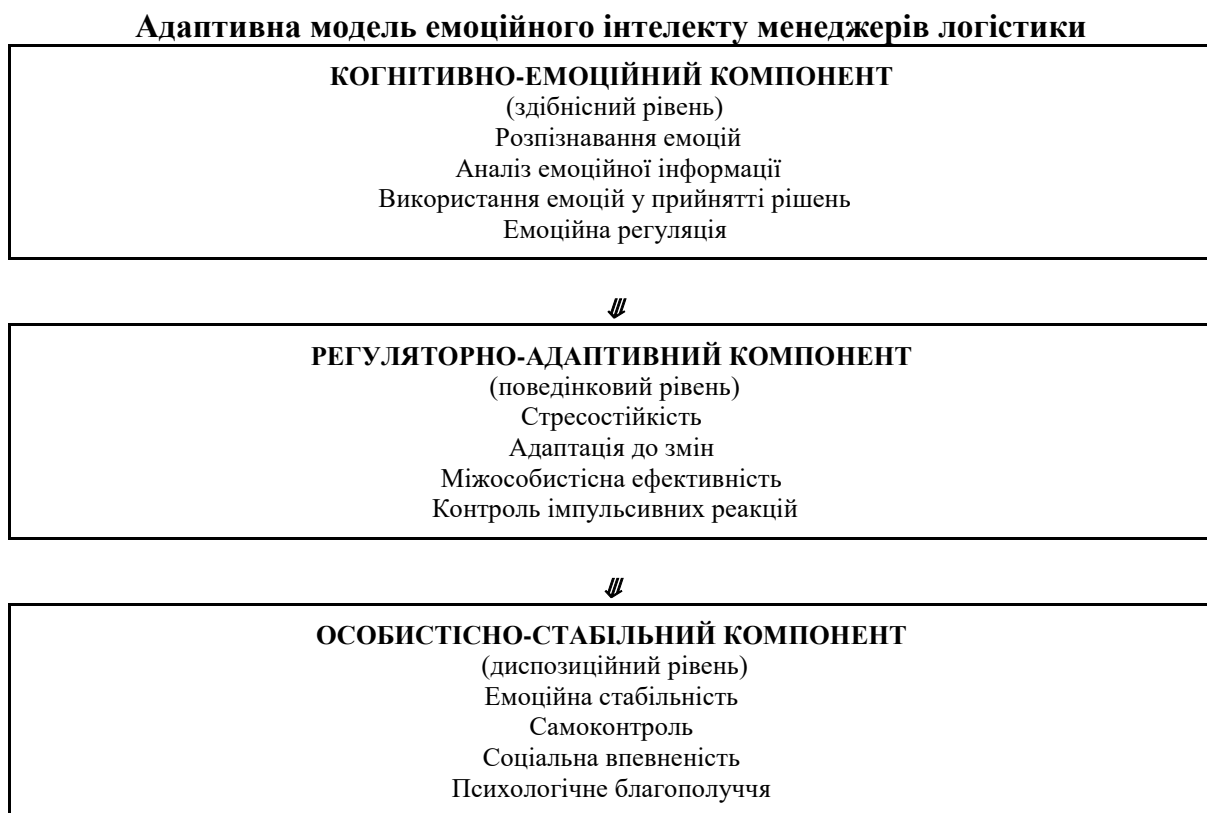

Рис. 1. Адаптивна модель емоційного інтелекту менеджерів логістики

Джерело: розроблено автором на основі узагальнення теоретичних підходів здібнісної (MSCEIT), змішаної (EQ-i) та рисової (TEIQue) моделей емоційного інтелекту.

На нашу думку, модель EQ менеджерів логістики є багаторівневою структурою, що інтегрує когнітивно-емоційний, регуляторно-адаптивний та особистісно-стабільний компоненти, забезпечуючи комплексне відображення специфіки професійної діяльності в умовах високої динаміки, багатоканальної комунікації та кризового навантаження. На когнітивно-емоційному рівні модель охоплює здатність до розпізнавання й аналізу емоційної інформації, використання емоцій у процесі прийняття рішень та їх регуляції, що забезпечує ефективність професійного мислення. Регуляторно-адаптивний компонент відображає поведінкові механізми, зокрема стресостійкість, адаптацію до змін, міжособистісну ефективність і контроль імпульсивних реакцій, які є критично важливими в умовах логістичних ризиків і дедлайнів. Особистісно-стабільний рівень фіксує диспозиційні характеристики – емоційну стабільність, самоконтроль, соціальну впевненість і психологічне благополуччя – що виступають базовим ресурсом довгострокової професійної ефективності менеджера-логіста.

Проведений аналіз засвідчує, що проблема психодіагностики емоційного інтелекту потребує подальшого теоретико-методичного доопрацювання, насамперед у напрямку підвищення практичної придатності та валідності існуючих діагностичних інструментів. Встановлено, що наявні підходи до оцінювання емоційного інтелекту характеризуються варіативністю психометричних показників і відсутністю уніфікованої системи інтеграції результатів, що ускладнює їх застосування в управлінській практиці. Доведено, що підвищення точності оцінювання емоційного інтелекту менеджерів логістики доцільно забезпечувати на основі комплексного, але операційно оптимізованого підходу, який передбачає інтеграцію різних психодіагностичних методик у єдину систему оцінювання, що дозволить поєднати переваги здібнісного, змішаного та особистісного підходів, забезпечивши більш об'єктивну інтерпретацію емоційно-особистісних характеристик управлінців у сфері логістик

Результати дослідження підтверджують доцільність впровадження інтегрованого психодіагностичного інструментарію емоційного інтелекту в систему управління персоналом логістичних організацій як чинника підвищення ефективності управлінських рішень, професійної адаптивності та якості міжособистісної взаємодії в умовах високої динамічності середовища. Запропонована адаптивна модель емоційного інтелекту менеджерів логістики має трирівневу структуру та включає взаємопов'язані компоненти: когнітивно-емоційний (розпізнавання, аналіз та використання емоцій у прийнятті рішень, емоційна регуляція), регуляторно-адаптивний (стресостійкість, адаптація до змін, міжособистісна ефективність, контроль імпульсивних реакцій) та особистісно-стабільний (емоційна стабільність, самоконтроль, соціальна впевненість, психологічне благополуччя). Така структура відображає багаторівневий характер емоційного інтелекту та забезпечує його системну інтеграцію як ключового соціально-психологічного чинника професійної ефективності менеджерів логістики. Перспективи подальших досліджень полягають в емпіричній перевірці запропонованої моделі, розробці стандартизованого діагностичного інструментарію для кожного її компонента, а також у вивченні динаміки розвитку емоційного інтелекту в процесі професійної діяльності менеджерів логістичних систем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримчак В., Романова Ю. Емоційний інтелект як здібність: пілотажне дослідження. *Вісник КНУ імені Т. Шевченка. Психологія*. 2025. 2 (22). С. 105–118. DOI: [https://doi.org/10.17721/BPSY.2025.2\(22\).12](https://doi.org/10.17721/BPSY.2025.2(22).12)
2. Огороднійчук З., Виборнова Є. Емоційний інтелект як предмет дослідження. *Науковий часопис УДУ ім. М. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки*. Вип. 22 (67). 2023. DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2023.22\(67\).08](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2023.22(67).08)

3. Bar-On R. Development of the Bar-On EQ-I: A measure of emotional intelligence. Paper presented at 105th Annual Convention of American Psychological Association. Chicago, 1997. P. 1–28.
4. Fan H., Jackson T., Yang X., Tang W., Zhang J. The factor structure of the Mayer–Salovey–Caruso Emotional Intelligence Test V2.0 (MSCEIT): A meta-analytic structural equation modeling approach. *Personality and Individual Differences*. 2010. 49 (7), P. 781–785. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.paid.2010.02.004>
5. Mayer J. D., Caruso D. R., & Salovey P. The ability model of emotional intelligence: Principles and updates. *Emotion Review*, 2016. № 8 (4). P. 290–300.
6. Mayer J. D., Salovey P. & Caruso D. R., Emotional intelligence. New Ability or Eclectic Traits. *American Psychologist*. September, 2008. P. 503–517.
7. Mortillaro M., & Schlegel K. Embracing the emotion in emotional intelligence measurement. *Journal of Intelligence*. 2023. DOI: <https://doi.org/10.3390/jintelligence11110210>
8. Petrides K. V., & Furnham A. Trait emotional intelligence: Psychometric investigation with reference to established trait taxonomies. *European Journal of Personality*. 2001. 15(6). P. 425–448.
9. Robinson M. D. Ability-related emotional intelligence: An introduction. *Journal of Intelligence*. 2024. 12 (5), 51. DOI: <https://doi.org/10.3390/jintelligence12050051>
10. Salovey P., Mayer J. D., Caruso D., Lopes P. N. Measuring Emotional Intelligence as a set of abilities with the mayer-salovey-caruso emotional intelligence test. *Positive Psychological Assessment: A Handbook of Models and Measures.*, 2003. P. 251–265.

REFERENCES

1. Krymchak, V., & Romanova, Y. (2025). Emotsiinyi intelekt yak zdbnist: pilotazhne doslidzhennia. Visnyk KNU imeni T. Shevchenka [Emotional intelligence as an ability: A pilot study with dynamic stimuli]. *Visnyk Taras Shevchenko National University of Kyiv – Psychology Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Psychology*, 2 (22), 105–118. [https://doi.org/10.17721/BPSY.2025.2\(22\).12](https://doi.org/10.17721/BPSY.2025.2(22).12)
2. Ohorodniichuk, Z., & Vybornova, Ye. (2023). Emotsiinyi intelekt yak predmet doslidzhennia [Emotional intelligence as a subject of research]. *Naukovyi chasopys UDU im. M. Drahomanova. Serii 12. Psykholohichni nauky – Scientific Journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series 12. Psychological Sciences*, 22 (67). [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2023.22\(67\).08](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2023.22(67).08)
3. Bar-On, R. (1997). Development of the Bar-On EQ-i: A measure of emotional intelligence. Paper presented at the 105th Annual Convention of the American Psychological Association, Chicago, IL, United States.
4. Fan, H., Jackson, T., Yang, X., Tang, W., & Zhang, J. (2010). The factor structure of the Mayer–Salovey–Caruso Emotional Intelligence Test V2.0 (MSCEIT): A meta-analytic structural equation modeling approach. *Personality and Individual Differences*, 49 (7), 781–785. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2010.02.004>
5. Mayer, J. D., Caruso, D. R. & Salovey, P., (2016). The ability model of emotional intelligence: *Principles and updates. Emotion Review*, 8 (4), 290–300.
6. Mayer, J. D., Salovey, P., & Caruso, D. R. (2008). Emotional intelligence: New ability or eclectic traits? *American Psychologist*, 63 (6), 503–517.
7. Mortillaro, M., & Schlegel, K. (2023). Embracing the emotion in emotional intelligence measurement. *Journal of Intelligence*, 11 (11), 210. <https://doi.org/10.3390/jintelligence11110210>
8. Petrides, K. V., & Furnham, A. (2001). Trait emotional intelligence: Psychometric investigation with reference to established trait taxonomies. *European Journal of Personality*, 15 (6), 425–448.

-
9. Robinson, M. D. (2024). Ability-related emotional intelligence: An introduction. *Journal of Intelligence*, 12 (5), 51. <https://doi.org/10.3390/jintelligence12050051>
10. Salovey, P., Mayer, J. D., Caruso, D., & Lopes, P. N. (2003). Measuring emotional intelligence as a set of abilities with the Mayer–Salovey–Caruso Emotional Intelligence Test. In S. J. Lopez & C. R. Snyder (Eds.), *Positive psychological assessment: A handbook of models and measures*. American Psychological Association.

Стаття надійшла до редакції 28.04.2026 р.

Прийнята до друку 17.05.2026 р.

Опубліковано 24.05.2026 р.

This work is licensed under a Creative Commons License Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY-4.0).